

setkání starostů

vize2020 ODS

17. září 2011, hotel International Brno, Husova 16, Brno

Přímá volba starostů

Přímá volba prosazena jinou koaliční stranou do koaliční smlouvy

Odpovědný rezort MV

V koaliční smlouvě úkoly pro MV:

- „důkladná analýza s cílem vytvořit podmínky pro přímou volbu starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014“
- „mezinárodní srovnávací studie pro možnost zavedení přímé volby starostů, primátorů a hejtmanů“

Přímá volba starostů

Vládní prohlášení

„Vláda zajistí zpracování analýzy s cílem vytvořit podmínky pro možnou přímou volbu starostů v malých obcích, popřípadě v ostatních typech územních samosprávných celků“

Přímá volba starostů

leden 2011 – MV zpracovalo dokument Analýza zavedení přímé volby starostů, kterou vláda vzala na vědomí

Vláda uložila MV předložit do 31. prosince 2011 návrh legislativních změn nezbytných pro přímou volbu starostů v malých obcích ve volbách v roce 2014

Vláda uložila ministru spravedlnosti a předsedovi Legislativní rady vlády zpracovat analýzu slučitelnosti návrhů výše uvedených legislativních změn s ústavním pořádkem České republiky

Přímá volba starostů

Červenec 2011 - ministr spravedlnosti předložil vládě analýzu

Analýza se zabývala 4 oblastmi

a.) Právní moc přímo voleného starosty ve vztahu k zastupitelstvu

b.) Základní principy voleb starostů

c.) Určení obcí, ve kterých mají být starostové voleni přímo

d.) Způsob odvolání přímo voleného starosty z funkce

Přímá volba starostů

Pravomoc přímo voleného starosty ve vztahu k zastupitelstvu

Nyní v ústavě pouze základní principy postavení, působnosti a volby zastupitelstva, které by musely být doplněny o úpravu základních principů postavení, působnosti a volby starosty obce, a to v zásadě analogicky ke stávající úpravě týkající se zastupitelstva

Jinak rozpor s čl. 101 odst. 1 a čl. 104 odst. 1 a 2 Ústavy ČR , protože zastupitelstvo má dle této úpravy možnost rozhodovat o jakékoliv otázce spadající do samostatné působnosti obce

Pro předcházení ústavněprávních pochybností vhodnější upravit v ústavě

Přímá volba starostů

Základní principy volby starostů

Ústava ČR řeší volbu zastupitelstev v čl. 102

= volba tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, funkční období 4 roky

v čl. 102 není zmíněn přímo volený starosta

při zavedení přímé volby proto nutný zásah do Ústavy, jinak rozpor se smyslem čl. 102 Ústavy ČR.

Klíčová bude politická debata o konkrétní podobě systému volby starosty (různé varianty: jednokolový, dvoukolový, atd).

setkání starostů

vize2020 **ODS**

Přímá volba starostů

Určení obcí, ve kterých mají být starostové přímo voleni

Analýza MV navrhuje, aby šlo o obce, kde se nevolí obecní rada, což se odvíjí od počtu členů zastupitelstva, který v mezích stanovených zákonem určuje zastupitelstvo

Hranice pro přímou volbu: 10 000 obyvatel (zastupitelstva do 15 členů)

Vznik dvou kategorií obcí, vznik dvou obecních zřízení

Možná kolize s čl. 21 odst. 4, podle kterého mají občané za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím

Přímá volba starostů

Způsob odvolání přímo voleného starosty

Analýza MV navrhla možnost odvolání přímo voleného starosty na základě výsledku místního referenda, přičemž pravomoc odvolat starostu z funkce by měl ředitel krajského úřadu.

Referendum vyvolává celou řadu otázek, na které nejsou jednoznačné odpovědi – kdy bude referendum platné, kdo jej bude iniciovat, jaká bude minimální volební účast atd.

Je třeba hledat takovou podobu referenda, které nebude zneužitelným nástrojem opozice v boji proti řádně zvolenému starostovi

Přímá volba starostů

Shrnutí aktuálního stavu

Přímá volba součástí koaliční smlouvy, ale její zavedení by si vyžádalo mnohem více změn, než se původně čekalo.

Nutnost zásadní změny ústavy

Hluboký zásah do kompetencí starostů a výkonu samosprávy

Problém rovných volebních práv všech občanů, pokud budou zavedeny 2 kategorie občanů

Nutná další diskuze, zda lze uvedeným problémům vůbec předejít a pokud ano, jakým způsobem